

Vergadering van de informele REGIORAAD
15 maart 2012
Raadszaal van de gemeente Enschede

Agenda

1. Opening
2. Innovatiesprong Twente. Presentatie van de heer P. den Oudsten voorzitter van het dagelijks bestuur van de Regio Twente
3. Actuele bestuurlijke ontwikkelingen, waaronder brief kabinet met betrekking tot het afschaffen van de WGR+
4. Bijdrage Regio Twente aan solidariteitsfonds Veiligheidsregio Twente

Aanwezig

Dagelijks bestuur:

Voorzitter de heer P.E.J. den Oudsten (Enschede)
Secretaris mevrouw dr. ing. G.J.M. Vos
De heer mr. R.S. Cazemier (Dinkelland)
De heer J.H. Coes (Hellendoorn)
De heer P. van Zwanenburg

Leden c.q. plaatsvervangende leden regiораad (Algemeen Bestuur):

De heer A.G. Geerdink (Borne)
Mevrouw A.J.J.M. ten Dam-Koopman (Dinkelland)
De heer D. Bouwman (Enschede)
De heer T.P. van der Hulst (Haaksbergen)
Mevrouw D. Bakker (Hellendoorn)
De heer W.A. Winter (Hengelo)
De heer J.H. Snijder (Hof van Twente)
De heer J. van Lijf (Enschede)
De heer drs. I. Kahraman (Rijssen-Holten)
De heer T. Vleerbos (Tubbergen)
De heer H. te Kolsté (Tubbergen)
Mevrouw R. Broeze-van der Kolk (Wierden)
De heer drs. J.H.J. ter Beke (Wierden)

Verslag

Mevrouw Mr. M.M. Westenbrink - Kantoorprofs.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en meldt dat er in de vergadering geen besluiten worden gevraagd en er geen richtinggevende uitspraken zullen worden gedaan.

2. Innovatiesprong Twente

De hand-out van de presentatie van de heer Den Oudsten zal aan de leden van de Regioraad worden toegezonden.

De voorzitter geeft aan dat er een vijftal jaar geleden is begonnen met de innovatie van Twente. In opdracht van de provincie heeft de heer Meier gekeken naar de mogelijkheid om de economie van Twente te stimuleren. De heer Meijer kwam met een aantal opvattingen:

- Voor het geven van een structurele stimulans aan de economie in Twente moeten onderwijs, bedrijfsleven en overheid bij elkaar worden gebracht. De overheid zal als eenheid moeten opereren.
- Er moet worden aangesloten bij het stimuleren van die economische activiteiten waarin Twente een specifieke deskundigheid heeft opgebouwd en waarin Twente goed is. Het gaat daarbij om metaal en textiel dat zich heeft doorontwikkeld en dat op dit moment ook nog relatief bloeiend is en de onderwijsinstellingen die zorgen voor fundamenteel en toegepast onderzoek waarmee de industrie in innovatieve zin ook gevoegd kan worden.

De 14 gemeenten hebben 50 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de Innovatie Driehoek Twente. De provincie heeft daar 50 miljoen euro bijgedaan. Het idee was dat het geld kon worden gebruikt voor het matchen met de industrie. De Regio heeft tot nu toe ongeveer 16 tot 18 miljoen euro besteed. In de evaluatie van de Innovatieroute Twente, de voortgangsrapportage 2010-2011 is te zien dat het geld daadwerkelijk op een succesvolle manier is besteed. In de afgelopen jaren zijn er op vijf terreinen gelden besteed. Na een aantal jaren moet worden bekeken of dit nog een goede aanpak is. Er is van verschillende kanten sprake van wijzigende geldstromen. Er worden nieuwe colleges gevormd en er zijn nieuwe inzichten over hoe de gelden zo effectief mogelijk kunnen worden besteed. Wat blijft staan is dat er wordt geprobeerd om een verschil te maken voor de concurrentiepositie in Europa maar ook in de wereld. Er zijn veel bedrijven die op de wereldmarkt opereren. Het Rijksbeleid is op twee manieren gewijzigd:

- De Rijkssteun voor regionale innovatieprogramma's reduceert zich tot nul. De Europese programma's bieden vanaf 2013 veel meer mogelijkheden om regionale innovatie te ondersteunen.
- Er zijn negen topsectoren die zich moet ontwikkelen om de economische positie van Twente te handhaven en eventueel te verbeteren. Nederland zakt op de ranglijst voor innovatieve landen, de vooruitstrevende industrieën. Het kabinet wil dit voor de negen topgebieden tot staan brengen. Elk topgebied kent ook een top tien. Er is een strategisch beleidsplan voor elk van de topgebieden. Een van de topgebieden is hightech materialen.

Het bedrijfsleven zou meer gebundeld moeten worden om te zorgen dat de gezamenlijke kracht en het potentieel dat nog steeds niet ten volle wordt benut op een betere manier in de plannen komt. Dit betekent dat er iets moet worden gedaan aan de structuur van de innovatieroute. Er zal opnieuw gekeken moeten worden naar waar de euro het meest effectief kan worden ingezet. Met een aantal mensen wordt gekeken naar de manier waarop de innovatieroute kan worden doorontwikkeld. De benaming voor de doorontwikkeling is de innovatieproblematiek. Van de provincie heeft Ank Bijleveld de opdracht gekregen om dit te doen samen met de voorzitter van de Regio. Geconstateerd is dat het veld waaraan de hulp tot nog toe is gegeven te breed is.

- Er zal met de echte sterke bedrijven van de regio moeten worden gefocust op hightech systemen en hightech materialen. Dit is de kern van de nieuwe

economie.

- Kennispark Twente en de Innovatie Driehoek moeten met elkaar verbonden worden. Kennispark Twente is in dit geval de motor voor het opstarten van nieuwe ondernemingen voor heel Twente. Het is dus de organisatie die voor heel Twente moet zorgen dat het innovatiebeleid ook echt landt en dat bedrijven in heel Twente er iets aan hebben.

De overheid kan aangeven, dat zij een bepaalde ontwikkeling in de regio wil hebben en kan randvoorwaarden aangeven waarbinnen het geld besteed moet worden. Het idee is om een model te bouwen waarbinnen de overheid goed in de gaten houdt waar de euro naar toe gaat, waarbinnen wordt aangegeven welke doelstellingen bereikt moeten worden maar waarbinnen het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen uiteindelijk bepalen wat er met het geld gebeurt. Hierdoor komt er een versnelling en een verbetering van de innovatieroute op gang.

Er is een andere houding ontstaan ten aanzien van het beschikbaar stellen van de middelen. Het uitgangspunt nu is dat er geen geld meer weggegeven wordt. Er wordt wel risicodragend mee geïnvesteerd. Uitgangspunt is dat als de investering geld oplevert het terugkomt geheel of gedeeltelijk bij de overheid die het geld heeft geïnvesteerd.

Het zou zo moeten zijn (persoonlijke opvatting van de voorzitter) dat aan iedere euro die wordt besteed in de regio een maatschappelijk opgave wordt verbonden. Als het bijvoorbeeld gaat over innovatie in de zorg dan kan er met de bestaande techniek een heel eind gekomen worden om de bestaande zorgsystemen in de regio te verbeteren. Dit is een innovatie die er toe doet.

Op de vraag van mevrouw Ten Dam (Dinkelland) vraagt of een bedrijf als Cogas zich zou moeten verbinden met innovatie van kennis antwoordt de voorzitter bevestigend. Binnen het systeem is dit ook mogelijk.

De voorzitter geeft aan dat er een soort strategieclub moet komen die uitsluitend kijkt naar binnen welke bandbreedte en binnen welke randvoorwaarden de gelden besteed kunnen worden en dit op een goede manier in de gaten kan worden gehouden. De strategieclub bestaat uit drie leden afkomstig uit het bedrijfsleven (vertegenwoordiger van de kleinere hightech bedrijven, vertegenwoordiger van NKB en de wat grotere bedrijven en leider van een groot bedrijf), drie leden afkomstig uit het onderwijs (universiteit, HBO en ROC) en drie leden afkomstig uit de overheden (vertegenwoordiger van het Kennispark, vertegenwoordiger van Regio Twente en vertegenwoordiger van de Provincie). Er komt een onafhankelijk voorzitter: de heer Hazewinkel. Deze strategieboard komt een paar keer per jaar bij elkaar. Daarnaast is het de bedoeling dat er een soort innovatieplatform komt waarin het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen de agenda voor de strategieboard voedt met nieuwe gedachten en nieuwe samenwerkingsverbanden.

Het is van belang dat de mensen die oordelen over de investeringen onafhankelijk zijn en geen verbinding hebben met de partijen die de voorstellen indienen. De mensen moeten veel kennis hebben van de kansen en de bedreigingen van innovatie investeringen en goed kunnen beoordelen of de investeringen een goede kans van slagen zullen hebben. In het investeringscomité zullen mensen zitting nemen die hun sporen in het bedrijfsleven en het onderwijs hebben verdiend.

Bedrijven in het midden- en kleinbedrijf die over innovatiekrachten beschikken kunnen zich melden bij het innovatieloket voor hulp om innovatieprojecten ook uit te kunnen voeren.

Het is wel zo dat er mensen beschikbaar moeten zijn voor de banen die worden gecreëerd (human capital). Op dit punt moet stimulerend beleid worden gemaakt om te voorkomen dat er een tekort aan hoger opgeleide arbeidskrachten ontstaat. Als hierin niet wordt geïnvesteerd zal er ook minder werkgelegenheid zijn voor lager opgeleiden.

Er zal een paar keer per jaar een breed economisch overleg voor de regio moeten komen om te bepalen, hoe het gaat met de economie en of er door samenwerkingsverbanden nog kan worden bijgeteld. Als Twente in de komende jaren

op een goede manier in de markt moet worden gezet zal er in meer moeten worden gedaan aan de positionering van de regio in het land en in Europa. Twentebranding geeft aan dat er samen met het bedrijfsleven wordt geprobeerd om Twente als kwaliteitsgebied in de markt te zetten. Twente moet professioneler in de markt worden gezet. Als dat gebeurt kan er ook een imago sprong worden gemaakt. Voor de human capital route geldt dat er beleid moet worden gemaakt zodat het zowel voor de onderkant als de bovenkant van de arbeidsmarkt zijn vruchten afwerpt. Samen met de imagosprong en de doorgevoerde innovatie campagne zal dit dan tot een hoog rendement leiden.

Voor de Innovatieroute Twente is er 32 miljoen euro in kas. Het DB geeft aan dat als voor de voortzetting van de huidige innovatieroute aan projecten die moeten leiden tot meer werkgelegenheid en structurele versterking van de economie 15 miljoen euro wordt geraamd dan is er nog de positie van de afzonderlijke gemeenten. Het lijkt het DB belangrijk om voor de individuele gemeenten, als klant van afname van innovatieve producten of om maatschappelijke opgave in het kader van innovatieve toepassing mede aan te kunnen, een budget af te zonderen (5 miljoen euro).

Er moet een human capital programma komen om de mismatch op de arbeidsmarkt in de komende jaren beter aan te kunnen pakken.

Het is verstandig om over een aantal jaren geld in te zetten voor het in de markt zetten van de Innovatieregio Twente.

De voorzitter is van mening dat de regio voorlopig niet kan zonder Twents Bureau voor Toerisme. Het is zo dat het toeristisch bedrijfsleven bijdraagt. De Provincie geeft aan dat zij de aparte entiteit nodig heeft om zelf grote bedragen naar het toeristisch bedrijfsleven te kunnen sluizen. De Provincie is ook van plan om dit daadwerkelijk te doen.

De heer Geerdink (Borne) vraagt of er gefaciliteerd moet worden om industrie aan te trekken.

De voorzitter vindt het een interessant punt om te onderzoeken of je als Regio kunt kijken of het mogelijk is om een krachtig acquisitieapparaat op te zetten. Dit punt is hier niet meegenomen omdat de economische functie van de Regio zich altijd heeft beperkt tot de Agenda van Twente. Er wordt op verschillende fronten wel aan gedacht om een dergelijke functie op te richten.

Wat betreft de verdeling van de middelen geeft de voorzitter aan dat als de Regio 1 euro inzet de Provincie er minstens 2 in moet zetten (was 1 op 1). De Provincie is hier ook toe bereid.

Het vervolgproces omvat 10 weken en ziet er als volgt uit:

- Dagelijks Bestuur besluit op 19 maart 2012;
- Regioraad 9 mei 2012;
- Afronding in de tweede helft 2012.

Er wordt gekeken naar mogelijkheden om een en ander per gemeente nog een keer toe te lichten. Hier is over gesproken op een ingelast portefeuilleoverleg van de wethouders van Economische zaken op 14 maart 2012.

De heer Kahraman (Rijssen-Holten) merkt op naar aanleiding van een artikel in Tubantia dat hij het idee heeft dat de Provincie vond dat er in Twente te veel clubjes waren die bezig waren met innovatie. Kennispark Twente lieert de heer Kahraman aan de gemeente Enschede. Het Innovatie Platform Twente van Regio Twente en nog een aantal losse clubjes er om heen. De Provincie geeft aan dat er alleen geld komt als er wordt gefuseerd en alles opgaat in Kennispark Twente. De heer Kahraman vindt het nog te diffuus om er echt een oordeel over te vormen.

De voorzitter antwoordt dat het artikel niet de juiste beeldvorming schetst. De Provincie geeft aan dat zij van het kabinet de verantwoordelijkheid heeft gekregen voor het ontwikkelen van de regionale economie. De Provincie heeft altijd veel geïnvesteerd en dat blijft ze ook doen. De Provincie is met een nieuw economisch beleid gekomen en daarin heeft Twente een zelfstandige plek gekregen. Het is niet zo dat een en ander door de Provincie wordt opgelegd. Het is gezamenlijk opgebouwd.

De heer Kahraman (Rijssen-Holten) vraagt wat Kennispark Twente aan gelden binnenbrengt. Kennispark Twente was een fonds van 100 miljoen euro. Het Innovatieplatform was ook een fonds met een x aantal miljoenen. Dit wordt samengevoegd.

De voorzitter geeft aan dat het fonds van 100 miljoen van de Regio was en van de Provincie. Hieruit is de Innovatie Driehoek gefinancierd. De ontwikkelpoot van Kennispark moet niet meer apart werken van de innovatiepoot Twente. Dit wordt bij elkaar gevoegd. De stuurgroep Kennispark gaat eruit. De investeringen van Enschede en de provincie en de onderwijsinstellingen zijn vooral in de onroerend goed poot gaan zitten. Enschede heeft zelf een innovatiefonds ingesteld. Het is niet zo dat Enschede een bedrag overmaakt naar de nieuwe Innovatieroute Twente. De kennis en de kunde van het Kennispark gaat over naar de Regio. Het komt in een samenwerkingsverband waarin kennis van overheden met bedrijfsleven samenkomen op een zodanige manier dat er ook iets mee gedaan kan worden.

De heer Winter (Hengelo) constateert dat er met het plan wel zes vliegen in een klap worden geslagen. Punt is wel dat er enige uitleg nodig is. Het organiseren van een extra informatiebijeenkomst is wel van belang.

De heer Kahraman (Rijssen-Holten) is van mening dat een toelichting in een commissievergadering het beste werkt.

De voorzitter geeft aan dat er een à twee grote collectieve voorlichtingsbijeenkomsten moeten worden georganiseerd en gemeenten die dat willen krijgen aparte voorlichting.

De voorzitter antwoordt op een vraag van mevrouw Bakker (Hellendoorn) dat het geld gaat naar de initiatieven die de meeste kans van slagen hebben.

De heer Winter (Hengelo) is blij met het innovatieloket voor het MKB.

De voorzitter geeft aan dat in het voorliggende stuk er een punt is dat afwijkend is van het oorspronkelijke standpunt. Er is afgesproken dat er 50 miljoen euro in het innovatiebeleid zou worden gestoken. Nu wordt gezegd van het geld dat over is wordt 20 miljoen euro besteed aan direct innovatiebeleid. Er wordt geld uitgegeven aan human capital beleid, aan de branding (1.95.000 euro) en TBT (3 à 4 miljoen euro). Dit vraagt om een gedegen uitleg. De bedragen gelden voor een periode van 3 jaar.

De heer Cazemier meldt dat de 2 miljoen euro voor de TBT ook dient als cofinanciering voor de provinciale lijn. Tegenover de 2 miljoen van de Regio staat maximaal 4 miljoen euro van de Regio.

De heer Van der Hulst (Haaksbergen) vraagt hoe het DB de bedrijven gaat benaderen.

De voorzitter geeft aan dat het de bedoeling is dat deze beroepsgroep aanhaakt en dat willen zij ook.

Er zijn geen verdere vragen.

3. Actuele bestuurlijke ontwikkelingen, waaronder brief kabinet met betrekking tot het afschaffen van de WGR+

Er moeten twee dingen worden veranderd.

- De wetgeving moet zo worden veranderd dat de plusregio's straks niet meer bestaan.
- Er moet een wet komen die een oplossing biedt voor alle veranderingen die er zijn doordat de plusregio's niet meer bestaan.

Er is maar een relatief klein gedeelte van het personeel van de Regio dat zich bezig houdt met de BDU-gelden (ongeveer 13 fte). Vraag is wat de positie van de Regio zal zijn in de nieuwe zetting. Het DB gaat hierover praten en zal de Regioraad stukken doen toekomen met daarin opgenomen het standpunt van het DB op dit punt.

Zolang de wetgeving nog niet rond is zal er bij de politici in Den Haag worden gemeld hoe de Regio tegen een en ander aankijkt. Als de wetgeving is gerealiseerd zal de Regio de zaak eerlijk en fatsoenlijk overdragen. De besteding van de gelden gebeurt nu in volledige overstemming met alle 14 gemeenten. Als het overgaat naar de Provincie dan beslist de Provincie hierover. Het DB wil hieronder een structuur leggen waarbij er

overleg blijft met de 14 gemeenten en er eenmaal per jaar een lijst van projecten wordt samengesteld waar iedereen zich volledig in kan vinden. De Provincie is in beginsel bereid om te zoeken naar een dergelijke structuur. Het is ook van belang om vast te stellen wat de investeringen van de Provincie zijn in de infrastructuur van Twente en of dit ik de komende periode ook gaat veranderen. De Provincie heeft het idee om het openbaar vervoer onder te brengen in een interprovinciaal openbaar vervoercentrum: OV bureau (Flevoland, Overijssel, Gelderland).

Als de BDU overgaat naar de Provincie moet er worden gekeken of de Regio de verantwoordelijkheid houdt voor de mensen die nu werkzaam zijn in het kader van de BDU of dat deze mensen overgaan naar een provinciaal dienstverband.

Er is veel geld dat al is toegedeeld aan projecten maar dat nog niet is uitgegeven. Er kan voor worden gekozen om de projecten zelf af te ronden.

Er kan worden gekeken naar welke provinciale ambtenaren er al in Twente werken. Als dit kan worden gecombineerd met het Verkeer- en vervoersbureau van de Regio dat overgaat naar de Provincie in het kader van de BDU zou het mogelijk kunnen zijn dat er een provinciale dependance in Twente blijft.

Er is afgesproken met de provincie dat de Regio gaat werken aan een bestuursopdracht waarin in alle bovengenoemde aspecten aan de orde komen.

De heer Coes (DB) geeft aan dat op het gebied van de jeugdzorg en de Wmo de 14 gemeenten aan de Regio opdracht gegeven hebben voor samenwerking op dit punt.

4. Bijdrage Regio Twente aan solidariteitsfonds Veiligheidsregio Twente

De heer Cazemier (DB) geeft aan dat in 2011 de Wet op de veiligheidsregio's in werking is getreden. De gemeenteraden in Twente hebben ingestemd met het in leven roepen van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente waar alle 14 gemeenten aan deelnemen. Het gevolg hiervan is dat uit de regio de Regionale Brandweer Twente is overgebracht naar de Veiligheidsregio Twente. De Veiligheidsregio is verder gevormd door deelname van de politie en de geneeskundige dienstverlening. De gemeentelijke brandweer met mensen, materieel en gebouwen moet over van de gemeenten naar de Veiligheidsregio. In 2014 moet dit zijn gerealiseerd. In het afgelopen jaar is onder leiding van mevrouw Hermans (Almelo) is een stuurgroep bezig geweest met de overdracht. Van belang is de zorg voor de medewerkers van de brandweer. Er moeten sociale statuten komen, afspraken met de bonden. Tegelijkertijd moet het onderdeel brandweer uit de gemeentelijke begroting van 14 gemeenten worden ontkoppeld en overgebracht naar de begroting van de Veiligheidsregio Twente. Er blijven restkosten over bij de verschillende gemeente en zijn er kwaliteitsverschillen. Er moet één kwaliteitsniveau komen in Twente. Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio (de 14 burgemeesters) willen niet dat er financiële winnaars of financiële verliezers zijn. Geen enkele gemeente zal er financieel op achteruit gaan. Hiervoor moet een solidariteitsfonds worden ingericht waarin eenmalig 2.5 miljoen euro moet worden gestort. De Veiligheidsregio zelf kan 1 miljoen euro inbrengen. Aan de Regio is gevraagd om een bedrag van 1.5 miljoen euro aan de Veiligheidsregio te lenen. Als gevolg van de BDU verwacht de Regio gelden in ieder geval voor 2011 en mogelijk ook voor 2012. Dit wordt normaal gesproken naar rato van het aantal inwoners uitgekeerd aan de gemeenten. Op nadrukkelijk verzoek van de wethouders financiën wil het DB voorstellen de 1.5 miljoen euro beschikbaar te stellen uit rekeningoverschotten van Regio Twente van 2011 en de treasury-winsten uit de BDU-uitkering. De Veiligheidsregio Twente moet aan de 14 gemeenten ongeveer 40 miljoen euro uitkeren om de overname van de gebouwen, brandweerauto's, uniformen te bekostigen. De Regio heeft nog een tegoed uit de BDU-uitkering en kan 40 miljoen

euro uitlenen tegen een rentepercentage van 5% (huidige rente is 2%). De winst kan worden ingezet om het fonds te vullen. Deze constructie is toegestaan en is beoordeeld door een extern bureau. Het rapport zal aan de leden van de Regioraad worden toegestuurd. Als de WGR+ status per 1 januari 2013 bij de Regio verdwijnt dan gaat het verhaal niet door.

Het DB gaat aan de Regioraad voorstellen om het rekeningoverschot over 2011 in het solidariteitsfonds te storten. De winsten die worden gemaakt met het uitlenen van geld aan een andere gemeenschappelijke regeling in het solidariteitsfonds te storten en de kosten die worden bespaard door het inbrengen van de brandweer in de Veiligheidsregio ook te storten in het solidariteitsfonds.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.20 uur.